

РОЗВИТОК АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Автор – Лазебна Анастасія, студ. гр. ЕП – 17-1п

Науковий керівник – к. е. н., доц. каф. фінансів, обліку та маркетингу Примуш Ю. С.
ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Аудит виник ще тоді, коли ринкові відносини тільки-но починали своє становлення, і був покликаний стояти на захисті інтересів власника при різних формах власності [1].

Виникнення та розвиток аудиту спонукали такі обставини: невідповідність у інтересах тих, хто надає інформацію та тих, хто цю інформацію використовує; негативні наслідки господарських рішень, які були прийняті на основі недостовірної інформації; необхідність володіти спеціальними знаннями, які потрібні для оцінювання достовірності отриманої інформації; відсутність у користувачів часу та матеріалів, необхідних для оцінки достовірності та якості отриманої інформації.

Отже, основною сутністю аудиту є надання практичної допомоги керівництву та економічним службам підприємства у веденні справ і управлінні його фінансами, а також налагодженні фінансового і управлінського обліку, надання різних консультацій тощо. Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни [2].

Аудит – це спосіб незалежного фінансового контролю, який проводять аудиторські фірми (аудитори) для підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємств (установ, організацій) [3].

Згідно із Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. (введений в дію 01.10.2018 р.) аудит фінансової звітності – аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам [4].

В Україні розвиток самостійного аудиту почався із набуттям незалежності у 1991 році. Офіційно обов'язковий аудит було визнано у 1993 році Законом України «Про аудиторську діяльність», у якому були визначені правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні, що спрямовані на створення системи незалежного контролю з метою захисту інтересів власника [5].

Але широкого розповсюдження аудит в Україні тоді не набув. У 1994–1995 рр. всіма суб'єктами підприємницької діяльності був проведений обов'язковий аудит, що вплинуло на подальший розвиток аудиту в Україні. Але в 1996 р. обов'язковий аудит був скасований на більшості суб'єктів господарювання. Та аудит вже став важливим елементом у ринковій економіці [6].

У національній економіці на сучасному етапі розвитку відбуваються значні зміни. В Україні з'явилися люди, які прагнуть розвивати економіку країни, вони зацікавлені у стабільності, безпеці свого бізнесу, впевненості у своїх ділових партнерах і аудит у цьому процесі відіграє важливу роль.

У Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» зазначено, що аудиторська діяльність – незалежна професійна діяльність аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, зареєстрованих у Реєстрі аудиторів та суб'єктів

аудиторської діяльності, з надання аудиторських послуг. Тобто здійснювати аудиторську діяльність мають право аудиторські фірми та аудитори, які підтвердили свою кваліфікаційну придатність, мають практичний досвід та включені до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

В результаті розвитку аудиту, аудиторські послуги стають все більш затребуваними. Всі види послуг, які надають аудитори поділяються на дві групи:

перша група – послуги, пов'язані з наданням впевненості користувачам;

друга група – це послуги, внаслідок виконання яких впевненість користувачам не надається, вони отримали спеціальну назву «супутні послуги».

Регулювання аудиту в Україні здійснюється на базі громадсько-орієнтованого підходу, який орієнтований на потреби широкого кола громадськості.

Система регулювання аудиторської діяльності в Україні має такі елементи:

1) Закони і регламентуючі документи про надання аудиторських послуг: Закон України «Про аудиторську діяльність»; Закони, які визначають обов'язковість проведення аудиту; Стандарти аудиту; Кодекс етики професійних бухгалтерів; Господарський кодекс та інші нормативно-правові акти, які регулюють підприємницьку діяльність.

2) Орган який управляє та організує аудиторську діяльність – Аудиторська палата України (АПУ), до функцій якої входить: проводити атестацію (сертифікацію); вести реєстр суб'єктів аудиторської діяльності; здійснювати контроль за якісним виконанням робіт аудиторами та за дотриманням законодавства і стандартів аудиту [5].

Стосовно перспектив розвитку аудиторської діяльності в Україні. По-перше, необхідне удосконалення законодавства України щодо забезпечення незалежності аудитора. По-друге, потрібне впровадження європейської системи контролю якості послуг, що дозволить національним аудиторам гідно конкурувати з міжнародними аудиторськими компаніями і більш якісно надавати професійні послуги.

До основних напрямів змін в професійному аудиті можна віднести наступні:

1. Підвищення рівня професійної компетентності аудиторів.
2. Організацію контролю якості аудиторських робіт і послуг.
3. Розвиток правового поля аудиту.
4. Забезпечення реальної професійної незалежності аудитора.

Список використаних джерел

1. Редько О. Ю. Аудит. Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту : підруч. За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 540 с.

2. Виноградова М. О., Жидєєва Л. І. Аудит : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 654 с.

3. Дерев'янка С. І., Кузик Н. П., Олійник С.О. та ін. Аудит : навч. посіб. Київ : А 93 «Центр учбової літератури», 2016. 380 с.

4. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

5. Рядська В. В. (розділи 4–7), Петраков Я. В. (розділи 1–3). Аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

6. Утенкова К. О. Аудит : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 408 с.